

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari,
Opvscvla Spiritvalia**

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Orationibvs Variis, Et Ignitis aspirationum iaculis ad Deum, Deiparam
Virginem Mariam, cæterosq[ue] Sanctos - exercitijs item diuersis, tum
maximè Paßionis Dominicæ, eiusq[ue] matris, refertißimus

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

D. Ioan. Ivsti Lanspergii, Carthusiani in librum primum Pharetræ diuini
amoris seu vitæ affectiuæ præfatio, & in Theologiam mysticam, seu
contemplationem affectiuam (quæ puritate cordis acquiritur) ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45928](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-45928)

D. IOAN. IVSTI LANSPERGII,
Carthusiani in librum primum Phare-

træ diuini amoris seu vitæ affectiuæ præfatio, & in Theologiam
mysticam, seu contemplationem affectiuam (quæ pu-
ritate cordis acquisitur) institutio
succincta.

Icet variæ ad obtainendam charitatis perfectionem
à Sanctis tradantur viæ, in eundem scopum finē-
que dirigentes: hæc tamen omnium c. editur esse
facillima, atque maximè compendiosa, quam diui-
nus Dyonisius Areopagita, & post eum nonnulli
alij docent, ut per flammigeras affectiones anima
ad Deum continuè selenet, ad ipsum aspiret, eidem loquatur, ipsum at-
tingere, eiique inhærere gestiat. Hæc via, hoc exercitium, studium est
sapientiæ: quod non multitudine librorum, nec disputationum argutiæ
discitur, sed extensione affectiæ in Deum: qua excitetur ingè deside-
rium vehementius amandi Deum, perfectiusq; ipsi placendi. Propte-
reia vocatur à sanctissimo Dionysio Mystica Theologia, utpote
qua Diuina irradiatione in animam humanam infunditur, & affe-
ctione magis quam cognitione frequentatur. Ad hanc autem sapien-
tiæ necessaria est puritas cordis, quæ hoc modo obtainenda erit, ut
homo bona semper voluntate ad Deum ferueat, vigilansimeque ab
omni peccato cor suum custodiat, in vera innocentia, puritate, sinceri-
tate ac simplicitate Deum in omnibus querat, ipsum habens semper
præ oculis, quasi præsentem. Hoc autem non aliter fiet, quam ut in
omnibus ubiq; & semper ipsum abneget. Quamdiu enim in mundo
sumus, nisi amor proprius in nobis fuerit mortuus, vitia germinat, id
est, desideria mala, inclinationes cogitationesq; prauas ac vanas, quæ
nos à Deo abstrahunt, inquinant, perturbant, ac impediunt.

Ideo quicquid eiusmodi senserit homo, qui cordis studet puritati;

Abnegatio
sui quanto.

P R A E F A T I O.

perte receſſaria integritati animæ; Abnegare ſeſe quid ſit,

mox debet elidere, & ſeipſum abnegare, hoc eſt, ubi cunq; deprahēderit ſe non Dei gloriā, ſed ſemetipſum querere, hoc ilicò detestari, abycere debet ac perſequi. Hoc enim eſt ſeipſum abnegare, deſideria ſua non ſolū non perficere, ſed velle, atque conari, etiam non ſentire: & ſibi ipſi, ac omni inordinato amore, tam erga ſe, quam ad creatures, mori.

Cor quo modo cuſſe liendum

Debes igitur teipſum exire atq; relinquere, ac ſine retraſtione cor diſubjcere te Deo, & hominibus propter Deum: & ſemper ſtare paratus resignatusque ad omne beneplacitum diuinum, per quemcunq; tibi etiam illud innotuerit, in aduersis æque ac in proſperis. Debes etiā ad hoc niti, quantum potes, ut cor habeas à phantasmatibus, & rerum imaginibus, ſpeciebus ac formis nudum ac mundum, & ab omni (ut dixi) inordinata affectione erga te & quamcunq; creaturem liberū.

Concupiſcibilis, ut reformatā fit.

Ad hæc maximè iuuat, neceſſariumque eſt, iuge ſtudiū uitandi multiloquium, loquendique occaſiones, ſciendi curioſitatē, curas & occupationes inutiles, ſenſuū affectatā oblectationem, & rerum etiā neceſſariarum tam ſuperfluuitatem quam inordinatum amore. Porro viri animæ concupiſcibilem excitare debes, multiplicando deſideria feruētiſimè caſtiſimèque amandi Deum. Néque enim ad hæc (ut dictum eſt) heges ratiocinatione aut acuta ſpeculatione intellectus, ſed affectus excitatione, quo indeſinenter affpires ad Deum, flāmigeris deſiderijs omnia transiens omniaq; penetrans: nec alicubi quiescas, quā in Deo optās eidē ſemper magis ac magis placere, deſideratissimè eius beneplacitū amplecti: ſuſpirans etiam votis omnibus, ut ſublato omni interdictione omniq; impedimento ac medio amoto, eidē mere aris coiungi atq; vniiri. In hoc ſtudio operæ precium eſt, ad manum paratas ſemper habere affiſiones aliquas, & breues ignitasq; orationes: quibus diſcas eleuare mentē tuam in Deum, iterum atq; iterum, quotiescumque volueris.

Augustinus
Affiſiones iacula-
toria que
ſunt.
Phaſetta

Has diuinus Augustinuſ iaculaſorias vocat, quia ſunt veluti ſagittæ amoris ignitæ, ex corde hominis in cor Dei vulnerandum emittendæ.

Huic negotio libellus hic institutus eſt, non absurdè propterea vocādus

P R A E F A T I O .

dus Amoris diuini pharetra, utpote varias habens brevium oratio-
num sagittas in se reconditas, quibus instructus omni loco & tempore, libellus di-
hoc est, non solū quando orare constitutū est, sed etiam inter edendum,
inter ambulandum, atq[ue] adeo inter fabulandum utaris, vndeque occasio-
nem sumens ut sagittas, id est, desideria amorosa emittas in Deum. Ad
hoc enim conari debet cuiuslibet Deum amantis animus, ut omnis a-
ctio & tota vita sua sit iugis perpetuaque oratio: siatque aliquando, ut
iam non egeat ad orandum libro, aut orationibus formatis, sed omnia
quæ videt & audit sint ei liber, & materia eleuandi se ad Deum: nec
vnquam adeò occupationibus necessarijs eius discindatur aut distra-
batur animus, quin confessim quandocunq[ue] libet collectus, valeat o-
rando ad Deum redire. Haudquaquam enim totus digreditur à Deo
externè occupatus: sed conatur, ut externæ quoque actiones (quibus
non pro curiositate, sed pro charitate, necessitate obedientiavè incum-
bere habet) imò etiam defectus & infirmitates sue ansam atque ma-
teriam sibi præbeant orandi atque loquendi Deo: adeò ut liberum sit
illi, sine prævia alia anxia laboriosaue collectione spiritus eleuare se &
conuertere ad Deum omni momento. Porro quam efficax sit affecti-
uum hoc aspirandi exercitium ad delenda peccata, ad abolendam quo-
que omnem deformitatem & dissimilitudinem animæ, quam denique
valeat ad illuminationem, simplificationem, purificationem, inflam-
mationemue cordis, & postremò ad absorptionem viuonemque cum
Deo, vix credi potest. Porro quid anima tunc gustu Diuini amoris
sentiat inebriata, inexplicabile est. Nempe quod sentiri possit, dici
non possit.

Cauendum tamen, ne huic exercitio immoderatiūs incumbenti
gula quædam spiritualis, vel dæmonium meridianum imponat: vt
vel immoderatio impetuose ad Deum conuersionis vel nimis vigoro-
sa caput lœdat, aut impura in spiritualibus bonis oblectatio à Deo for-
nicari faciat, vt in donis Dei potius quiescas aut oblecteris, quam in
Deo. Quocirca opus tibi est discretione, & maximè vigilandum, vt
casta

Exercitium
affectuum
quo spectet.

Gula spi-
ritualis vt ca-
uenda.

P R A E F A T I O.

4

Intentio
quævis quā
debeat esse
gura.

casta deiformis que sit tua intentio: ut neque supra vires te nimietate
graues, neque aliud hic quam Dei gloriam quæras. Argumentum au-
tem in te ipso recipere potes Diuini tractus, & rursus sinceri amoris
ex te ad Deum: si nihil quæris præter Dei honorem & beneplacitum,
si pariter Dei donis non inflaris, nec propterea aspernaris alios: si de-
nique ad tuipius humiliationem, atque ad omnium quæ in te odis aut
odisse debes mortificationem, exercitiatua & Dei dona conuertis. Et
postremo, si inde quotidie te sentis, secundum rationem saltem, magis
humilem, magisque Deo subiectum & resignatum.

**Gula spiri-
tualis quam
hypericu-
losa.**

At verò si deuotionis atque amoris sentimenta propter delectatio-
nem (ut fit in spiritualiter gulosis) quæris, aut in illis requiescis, nec
curas quomodo moriaris vitijs, quomodo in virtutibus proficias, aut
operibus bonis crescas, tametsi decies in ecstasim mentis quotidie ra-
pereris in solis tamen adhuc naturalibus viuis, donis Dei abutens, tuū
commodum, requiem, delectationemque in ijs requirens. Et quoniam
non quæris altissimum Dei beneplacitum (quod in vera sui abnugatio-
ne inuenitur atque perficitur) quo plus proficere videris, eo in deterio-
ra semper laberis.

**Sapientia
vera uti ac-
quirenda.**

Matt. X. v. 25

Cæterum nemo hic conqueri potest, ad sapientiam hanc obtinen-
dam sibi libros, doctores, aut intellectus acumen deeße. Neque enim
multo labore, aut literarum studio conquiritur: sed à Deo puris menti-
bus infunditur, idque maximè humilibus, iuxta illud quod Saluator
dicit: Confiteor tibi Domine Pater cœli & terræ, quia ab-
scondisti hæc à sapientibus & prudentibus, & reuelasti ea
paruulis. Proinde hæc via doctis indoctisque communis est: imò indo-
cti & simplices affectu deuotionis ad Deum trahi, plerumque plus
proficiunt, ad maioremque cognitionem diuinorum (quam experi-
mentalem vocant) pertingunt, quam multi excellentissime etiam lite-
rati. Quia studium hoc non versatur circa theorias, intellectualesque
speculationes: quare non est etiam necessarium ingenij acumen, sed
cordis munditia, & amor purus ad D̄m, hoc est, liber à creaturis,

**Cognitio
diuinorum
quibus mo-
dis acqui-
satatur.**

cud

P R A E F A T I O.

cum perfecta sui ipsius relictione, quibus fit, ut continua agatur elevatio mentis in Deum. Et hoc est, quod ante dicebam: affectum praeire, & intellectum sequi, quia in hoc negotio validior est affectio, quam cognitio.

Obserua etiam, quam nobilis sit mens hominis, quae possit etiam infinitum desiderare. Nam cum Deus ipse infinitus sit, non vult amore finito a nobis sed infinito diligiri. Nihil autem in rebus est, quod in infinitum se possit extendere, praeterquam desiderium nostrum. Sit ergo desiderium in infinito amore, immensoque affectu colendi, amandi & honorandi Deum, accensum.

Eam ob rem multa in orationibus hic infra scriptis ponuntur, quae a nobis haud possibilia sunt ita fieri: consultissima tamen sunt votis omnibus desiderari & peti, quia quicquid petierimus a Deo volentes, (et impotentia nostra sola in causa est, ut non fiat quod volumus) iam desiderium hoc (licet nunquam perficiatur) pro opere coronatur a Deo. Siquidem ex corde nostro (ut Saluator ipse noster pronuntiat) procedit, unde laudentur, aut damentur opera nostra.

Atque ideo ubi nulla opera consequi possunt, cordis ipsa voluntas pro opere stat. Haec cum in infinitum se extendere possit, infinitorum potest etiam sibi operam laudem ac meritum a Deo consequi bona voluntas: licet, ut dixi, nequam eadem possit operari infinita. Neque enim eò potest se extendere operandi virtus, quò potest voluntas. Vides ergo quantum conferat per desideria & aspirationes excitata voluntate se a creaturis ad Deum conuertere, & preculis mentalibus amore ignitis ab immenso immensa postulare: quandoquidem tanta est Dei munificentia, tanta benignitas, tanta largitas, ut desiderijs tuis omnibus praesto sit (quippe cum ipse sit, quite desiderare & orare facit) & nullum prorsus vel suspirium, vel gemitum ad se emissum redire sinat ad te inanem aut otiosum. Aut enim (ut alia eius arcana, quae in anima operatur taceant) dabit tibi quod petis, aut aliud quod tibi nouit utilius.

Voluntas
vbi pro ope-
re iudicetur.
Marc. 7, v. 21.

- 3 - Prout

P R A E F A T I O.

Prouidendum autem nihilominus sapientissimè, ut omnia opera tua,
hoc est, quicquid agere, quicquid volueris euitare, præcedat pura ac
deiformis intentio, qua nihil ibi quereras, quam gloriam & beneplacitum
Dei. Interueniant alij licet medijs fines. Ultimus sit charitas, qua hæc &
illa velis ideo, quia in omnibus optas, vis & queris gloriam & bene-
placitum Dei.

Pari modo sequatur omnes conatus tuos & opera, gratiarum actio
& oblatio, qua tua hæc quantulacunq; Dei gratiæ adscribenda, simul
ac CHRISTI omnia merita offeras eidem in unione charitatis il-
lius, quæ illum de cœlis ad terras traxit, & ad patienda agendaque e-
iusmodi in carne assumpta impulit. Hoc modo pro Christi amore quo-
modolibet à te factum (licet ex se vile sit & exiguum) adeò tamen ex
coniunctione meritorum Christi nobilitatur, adeò ex unione Diuinæ
charitatis sanctificatur, ut & Christi merita operaque eius tua fiant,
& tua Christi: atque ideo sic tua omnia oblata, Patri cœlesti erunt ac-
ceptissima. Quippe quæ ita meritis Unigeniti sui immersa atque absor-
pta sunt, quomodo gutta aquæ nobilissimo vino multo infusa: quæ si-
mul iam non ut aqua, sed ut vinum propinatur ac bicitur. Accedit,
quod ex frequenti usu orandi aspirandique ad Deum, non possis aliud
exercitium habere, ubi sœpius tibi occurrant defectus tui atque dissi-
militudo ipsa tua, quæ difformis es à Christo: quam in huiusmodi aspi-
rationibus ac petitionibus, ubi pro charitate, pro humilitate, pro cate-
risque virtutibus Deo supplicas, quæ hic tibi præscribuntur, & potissi-
mè ubi circa vitam Iesu in meditationibus & rosario applicantur. Nā
quoties virtutem, aut amorem, aut resignationem à Domino petis, mox
in mentem veniet, quomodo huic voto tuo paulò ante contraria gesse-
ris, & dolebis: decidet etiam à te & peribit, si pro illo tempore mala a-
liqua cogitatio, instinctus ve orationi tuae contrarius in corde tuo ver-
setur: quandoquidem ex diametro pugnantia vota simul in te esse non
possunt. Aspirando igitur ad Deum, aut pereat necesse est, quicquid
in corde tuo ante malum natum fuerat: aut ipsa aspiratio languens ac in
seipsum

Opera no-
stra vti
Christi, ope-
ribus vnién-
da sunt.

seipsum recidens ad Deum non perueniet: quippe non valet impuritas cordis effundere. Porro qui rarius, aut nunquam corde reuertuntur ad Deum, & quorum corda terrenis desiderijs sunt quasi visco quodam obliterata, (adeo ut per mentalem orationem ad Deum se erigere nequeat, nec corda sua effundere offerre, resignareque Deo) multa sacerdotia & grandia peccata mente concipiunt, ac quodammodo parturiunt: quae nec plangunt, nec se reprehendunt: quia oculi eorum, id est, puritas & integritas cordis, obtenebrati sunt; quare seipso non vident.

Caveas igitur omni studio, nec versari intra te sinas, unde libertatem amittas, cor tuum conuertendi dirigendique ad Deum tuum. Sint enim, neque salus, neque regnum Dei intra nos esse potest. Atque ideo si illam amiseris, plus amisisti, quam cœlum & terram. Quid enim conferet tibi aut cœlum aut terra, aut si etiam omnem Scripturam intelligeres, mihi sumque mundum lucrificeres, aut cunctis in mundo gentibus opem ferres: si interea cor tuum ita affectum fuerit ad creaturam aliquam, ut se nequeat conuertere, leuare, atque effundere insuum Creatorem? Quandoquidem & scripture, & opera misericordiae, & alia queque exercitia nobilissima, non ob aliud nobis collata sunt, quam ut horum adminiculo in Deum reuertamur, ipsi placere gestiamus, ipsique internum, beneplacens, ac inge holocaustum efficiamur.

Itaque ad hoc semper eniti debemus, ut cordis habeamus puritatē, Puritati cordis quanto pere studen- qua idonei simus ad Diuinę gratię influxus recipiendos, ad amorem nostrum in Deo stabiendum, atque figendum, & ad plenissimam abnegationem & resignationem nostri. Hæc nanque abnegatio resignatioque sui, (qua se met ipsum omnimodè homo relinquit, exit, ac ab omni proprietate se nudat, & plenè Deo in omne beneplacitum offert atque resignat) clavis est, qua semper pateat homini porta introendi in Deum, & Deo introeundi in hominem.

